

Обществото очаква по-съвършен и по-европейски закон

Продължаваме да публикуваме мнения на участниците в кръглата маса на тема „За по-добър закон“, проведена на 10 май в София, хотел „Радисън“, по повод инициативата на КИИП за изменение на Закона за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране, която събра много участници, представители на законодателната, изпълнителната власт, професионалната гилдия, неправителствени организации, медии, чуждестранни гости.

Инж. Димитър Начев - председател на КИИП - Областна колегия София-град, и председател на Комисията за промени на ЗКАИИП:

Нашата цел е в най-неотложен срок да внесем ясни и точни искания в Народното събрание за промени в закона. Смятаме, че Камарата на инженерите трябва да бъде гарант за качествено проектиране в България и съзнавайки отговорностите и високото предизвикателство, което имаме като пълноправни членове на Европейската общност, трябва да осигурим пълноценна професионална реализация на българските инженери както на територията на България, така и на територията на Европейския съюз. Надявам се, че на днешната дискусия за всички участници на кръглата маса ще стане ясно, че промените, които искаме да направим, са с цел да гарантираме качеството на проектирането, да въведем ясни европейски правила на пазара на този вид труд, надяваме се, че ще успеем да се консолидираме тук, за да получим подкрепата и на законодателната, и на изпълнителната власт, както и на неправителствените организации. Благодаря и на нашите германски приятели. Аз самият се чувствам особено щастлив от факта, че комисията е тръгнала по верния път, тоест тезите, които защитаваме, в Германия вече са реализирани. Аз съм удовлетворен, че идеите, които лансираме, срещат подкрепа и от браншовите организации, от колегите, които познават професията ни, и от приятелите ни от Германия. Искам да ви уверя, че целта на нашата комисия е да предложи приемливи промени, които не са в противоречие с интересите на други браншови организации и участници в инвестиционния процес.

Инж. Симеон Пешов - председател на Българската строителна камара:

Вие не давате продукт на строителя, а ние всички, взети заедно, даваме продукт на инвеститора. Категорично ние заедно и всеки проект на архитект, на конструктор и на строител се превръща в нещо, което радва само когато е завършено. Всичко друго е папки, сложени в бюра. Ние с вас отговаряме годишно за около 9 милиарда лева строително-монтажни работи. В близките години тази сума ще нарасне с милиард и половина. Това значи, че трудът на архитекта, проектанта и строителя трябва да се оцени от обществото по друг начин. В този аспект ние променихме много пъти ЗУТ по инициатива на разни течения, кога архитекти, кога инженери, кога строители, кога любители. Нека да сме честни. Да не се крием, че ние всички сме виновни за това, което гледаме наоколо. Виновни сме, като се появи прекрасен хотел, и сме виновни, като се появи една сграда, която не прилича на нищо и конструкцията ѝ не е в ред, и архитектурата, и качеството на строителството, и мазилката пада. Ние сме виновни всички заедно за околната среда в България. Отговорни сме за това къде ще живеят нашите деца. Ние можем, защото сме силни, ако се обединим. Отговорни сме пред обществото какъв продукт ще даваме на България в бъдеще. Този въпрос не може да го решим за един месец или за два, трябва да дискутираме. Подкрепям ви категорично за даване на проектантска правоспособност с високи критерии.

В същото време трябва да има периодично обновление, човек или упражнява професия, или се отказва от професията. Периодичното обновяване дава друго отношение към правото на способност за проектиране. В съ-

щото време аз лично не бих ви подкрепил в диктат, както и при строителите дискусията на тази тема беше силна. В Европа няма задължително членуване в камари. Нито Европа ще ни подкрепи, но задължително камарите трябва да дават удостоверение за правоспособност, и то с високи критерии.

Когато се изменя законът, трябва да се дава възможност на много умните и много трудолюбивите млади хора да прескачат праговете на забраната, затова казвам, че съм против диктата. Един млад много умен конструктор за половин година или една година може да придобие много умения и да натрупа опит. Трябва да има възможност този човек да се яви на изпит, изпитната комисия да е строга и справедлива и в същото време и да му се даде възможност веднага да прескочи стъпалото.

Всяко крайно становище е грешно. Не бъдете крайни, защото всяка крайност води до емоции, до противоборство, противостоене на хора, които имат една цел - да създадат качествен краен продукт.

Инж. Виолета Ангелиева - директор на дирекция „Технически норми и правила“ към МРРБ:

Не мога да не кажа няколко добри думи за тази среща, защото тя е много навременна. Радвам че, че от практиката се е видяло, че наистина се налага да се повишат малко критериите, да се повишат изискванията и най-вече се оценява необходимостта от непрекъсната квалификация на инженерите проектантите не само за еврокодовете, а за всичките европейски норми, които вече и ние прилагаме. Квалификацията трябва да върви успоредно, както е предвидено в европейската нова директива, която трябва да въведем на 20 октомври 2007 г. С нея ще се уреди взаимното признаване на тези колеги инженери, които идват отвън. Трябва да направим един добър баланс между изискванията и критериите, които ние поставяме към българските си колеги, и към тези колеги инженери, които идват от други страни-членки и не членки на ЕС. На тази маса става дума за правоспособност и с прилагателни-

те към нея - пълна, ограничена, много пълна, много слаба. Такова нещо няма, няма и да има в другите страни. С бакалаврите е нещо подобно, не казвам, че е същото, но е нещо подобно. И тогава трябва ли ние да произвеждаме бакалаври? И за какво са ни тези бакалаври?

Инж. Таня Врайкова - изп. директор на фондация „Международни градски сътрудници“:

Заставаме изцяло зад усилията на Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране за повишаване на критериите и изискванията към проектантската правоспособност и проектантската дейност. Високите критерии към сертифицирането на специалистите ще бъдат един допълнителен гарант за качество на произведения инвестиционен продукт. Качеството на изпълнение на проектите ще бъде ключов критерий при признаването на разходи и цялостното усвояване на структурните фондове, които се очаква да стартират в България тази есен. Важно е да се знае, че при инвестиционните проекти между 5 и 10 години след приключване на изпълнението на проекта неговото качество подлежи на проверка и контрол във всеки момент. В случай че качеството е влошено и не са спазени поетите ангажменти на проекта, парите трябва да бъдат върнати на Европейския съюз, което е пагубно за бенефициентите.

Кирил Терзийски - фондация „Програма достъп до информация“:

Звучи ми разумно да има по-високи изисквания за придобиване на проектантската правоспособност. Искам да ви задам един въпрос, защото има едно нещо, което не ми е ясно. Ясно е, че има такъв закон и той съществу-

ва от 2003 г. Ясно е, че когато се е прилагал този закон, са се появили проблеми и се е видяло, че има неща, които трябва да се оправят. Ясно е, че в края на 2006 г. този закон е бил влошен, качеството му е било влошено с приетите изменения и допълнения. Ясно ми е, че вие сега предлагате много хубави неща, да ги поправите, само не ми е ясно защо очаквате същото Народно събрание и същото мнозинство в това Народно събрание да приеме тези ваши конструктивни и много добри според мен предложения. Правилният път, за да се постигне по-добро бъдеще, е да се черпи опит от миналото и миналото да се проучва, а не да се крие.

Доц. инж. Стефан Модев - председател на секция „Водно строителство“ на КИИП - София-град:

Засега единствено нашият университет успява да задържи магистърска форма на обучение и считаме това за постижение в условията на слабо развита икономическа и немощна държава. Всички дейности в областта на строителството са трудни и опасни. Те искат, на първо място, познание, на второ място, опит. Именно второто - необходимостта от опит, необходимостта от преценка, правата камарата е необходима на нашето общество. Няма друга структура, която да може да гарантира качеството на кадрите, които работят в направлението на проектантското производство, на реалното проектиране и да присъжда на индивиди възможността да упражнява професията с отговорност към обществото. Не бива да приемем, че бакалаврите могат да придобият пълна проектна правоспособност само след известен по-дълъг период на трудов стаж. Да, хубаво е членството в камарата да бъде желателно, но на нея трябва да се делегират съответни права от законодателя, с което тя да стане желана като място за членство, защото подпомага колективната дейност и осигурява обществен интерес в страната по направление строително проектиране.

По отношение на структурата на камарата - явно е, че всеки ръководител иска

нещата да са съсредоточени повече в неговите ръце, но в едно демократично общество всички членове на тази камара трябва да имат достъп и възможности за развитие, включително да участват в управлението. Старият закон даваше по-богати възможности, отколкото новият. Той принадлежи на едно общество, което се мъчи да си подреди нещата не по естествен път, а силово и поради тази причина аз съм противник на силната централизация в камарата. Нещата ще си дойдат на мястото по естествен път, защото ние сме сдружение на умни хора.

Доц. д-р инж. Йонко Пенев:

Трябва да се каже ясно кои членуват в Камарата на инженерите и на архитектите като проектанти с пълна проектантска и проектантска правоспособност. Докато този въпрос не бъде решен дефинитивно, и то от държавата, нищо не може да се направи. Защото проектантите трябва да бъдат разделени на две социални групи. Първата социална група да получи пълна проектантска правоспособност, защото проектирането е източникът на съществуване и тяхната единствена професия. Всички други могат да получат ограничена проектантска правоспособност.

Има един много опасен въпрос, който за конструкторите е най-опасният засег, но важи и за другите специалности - бакалавърското обучение. В момента Строителният факултет на УАСГ почва да подарява дипломи. Спекулира се с магистърски програми. В Строителния факултет има една специалност, една единствена „Строителство на сгради и съоръжения“ и 50 магистърски програми. На запад магистър, бакалавър са степени на обучение, но последователни степени. Трябва да се прави тази разлика между онзи, който е минал по тази стълбица, и онзи, който е завършил някакво друго висше образование. Пълна проектантска правоспособност трябва да получи онзи, който е завършил своето висше образование като редовен студент или в миналото като задочен в пълния му курс.